

תוצר יצירתי אישי

תחום הדעת: ספרות ממלכתי

מהו תוצר יצירתי אישי?

במשימה זו יתבקשו התלמידים להכין תוצר יצירתי אישי וכן דף בקטלוג מוזיאלי המתאר את התוצר היצירתי. על התוצר היצירתי לעסוק בנושא/בדילמה שבחרו מתוך האשכול הנבחר ובהיבטים השונים המתקשרים לנושאים הנלמדים.

בחירה בסוגה לביצוע המשימה:

שימו לב לדרישות המחייבות כל סוגה.

יש לבחור סוגה אחת לפי הנחיית המורה.

שירה: יש לבחור בארבעה שירים מכל תוכנית הלימודים לשתי יחידות הבסיס.

אין לבחור בשירים שנלמדו במסגרת ההערכה החלופית.

סיפור קצר: יש לבחור בשני סיפורים מכל תוכנית הלימודים לשתי יחידות הבסיס.

אין לבחור בסיפורים שנלמדו במסגרת ההערכה החלופית.

דרמה: יש לבחור בדרמה מתוכנית הלימודים לשתי יחידות הבסיס.

אין לבחור בדרמה שנלמדה במסגרת ההערכה החלופית.

רומאן ונובלה: יש לבחור ברומאן או בנובלה מתוכנית הלימודים לשתי יחידות הבסיס.

אין לבחור ברומאן או בנובלה שנלמדו במסגרת ההערכה החלופית.

• אם בחרתם בסיפור קצר או שירה על התוצר לשקף את כל היצירות שבחרתם.

שלבי ביצוע המשימה

המשימה מורכבת מארבעה שלבים:

שלב 1 - היכרות עם המשימה: הכרת הנדרש במשימה ובשלביה השונים; הכרת הקריטריונים שעל פיהם יוערך התוצר הסופי; צפייה בתוצר לדוגמה.

שלב 2 - תכנון: תכנון שלבי ביצוע המשימה; בחירה והצגה בראשי פרקים של לתיאור הנושא/הדילמה; כתיבת תיאור של תהליך היצירה המתוכנן, פירוט החומרים והכלים שישמשו בעת ביצוע היצירה; בחירה והצגה בראשי פרקים של ההיבט שבחר התלמיד; ציון והצגת מושגים; הצגה וסיווג של מקורות; הגשה למורה של ראשי הפרקים, המושגים והמקורות.

שלב 3 - טיוטה: הרחבת ראשי הפרקים שהוגשו בשלב 2 ועריכת שינויים נדרשים בהתאם להערות המורה בשלב 2; צירוף תצלום של התוצר היצירתי; כתיבת תוכן לפרשנות / לעמדה / לתובנה האישית; כתיבת תוכן לדו-שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית; הגשה למורה של טיוטת המשימה.

שלב 4 - הגשה סופית: כתיבה ועריכת שינויים נדרשים בהתאם למשוב המורה בשלב 3. הגשה של התוצר הסופי: דף בקטלוג מוזיאלי המתאר את התוצר היצירתי וכן תצלום של התוצר עצמו ומבדק/משוב אישי (רפלקציה).

התוצר

התוצר הוא דף בקטלוג מוזיאלי המתאר את התוצר היצירתי.
בדף בקטלוג המוזיאלי נכללים החלקים האלה:

1. תיאור הנושא/הדילמה
2. היבט: פרשנות/עמדה/תובנה אישית
3. התוצר היצירתי (תצלום)
4. דו-שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית
5. מושגים
6. מקורות
7. מבדק/משוב אישי (רפלקציה)

פירוט חלקי התוצר - "תוצר יצירתי אישי":

תיאור הנושא/הדילמה

- התלמיד יבחר נושא/דילמה מחומר הלימוד ובהתאם לאשכול הנבחר. נושא זה יהיה הבסיס לתוכן הדף בקטלוג המוזיאלי המלווה ולתוצר היצירתי עצמו שיכין (לאחר שאישר המורה את הנושא שבחרו).
- התלמיד יציג את הנושא/הדילמה שבחר באופן ברור, מהימן ומפורט.
- התלמיד יציין שני מושגים שונים ורלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר. התלמיד ישלב ויקשר את המושגים לתיאור הנושא/הדילמה.
- התלמיד יציג ויסווג שני מקורות רלוונטיים, שונים ומהימנים לתיאור הנושא/הדילמה. התלמיד ינמק מדוע לדעתו מקורות אלה מהימנים ורלוונטיים למשימה ויצטט מתוכם. אחד משני המקורות **חייב** להיות מקור מידע ספרותי. התלמיד ישלב את המקורות בתיאור הנושא/הדילמה על ידי הוספת מראי מקום מלאים ומפורטים.

המלצה: חלק זה יהיה בהיקף של כ-200-400 מילים.

היבט: פרשנות/עמדה/תובנה אישית

- התלמיד יבחר היבט כלשהו מתוך הנושא/הדילמה (כגון היבט חברתי, פסיכולוגי, היסטורי וכדומה) בהתאם לאשכול הנבחר.
- לאחר שחקר התלמיד את הנושא/הדילמה ואת ההיבט שבחר, הוא יציין איזה היבט בחר, יציג את ההיבט ויכתוב באופן ברור, מהימן ומפורט פרשנות/עמדה/תובנה אישית הנוגעת להיבט זה, בהתייחס לכל היצירות שנבחרו במשימה.
- התלמיד יציין מושג/ערך רלוונטי אחד מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, שסייע לו לגבש את הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו. התלמיד יסביר כיצד מושג/ערך זה קשור בנושא/בדילמה, וכיצד הוא תרם לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו.

- התלמיד יציין מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר מושג אחד לפחות, הרלוונטי לתוכן ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו. התלמיד ישלב ויקשר את המושגים להיבט ולפרשנות/לעמדה/לתובנה האישית שלו.
 - התלמיד יציג ויסווג מקור אחד לפחות, מלבד ספר הלימוד, מהימן ורלוונטי לביסוס ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו. על מקור זה להיות שונה מהמקורות ששימשו אותו בתיאור הנושא/הדילמה. התלמיד ינמק מדוע לדעתו המקור מהימן ורלוונטי למשימה. התלמיד ישלב את המקור בתוכן כתבת המשנה על ידי הוספת מראי מקום מלאים ומפורטים.
 - התלמיד יכתוב בלשונו וישתמש באופן ביקורתי ואחראי בכלי בינה מלאכותית (לאחר שאימת ועיבד את המידע שהתקבל).
- המלצה: חלק זה יהיה בהיקף של כ-200-400 מילים.

התוצר היצירתי

- התלמיד יתכן וייצור יצירה מקורית - כרזה, פסל, ציור, כריכה לספר, קומיקס (עלילון), בול דואר וכדומה - המבטאת את הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו בהקשר של הנושא / הדילמה. על התוצר היצירתי להיות פרי מחשבתו, לשקף חשיבה עצמאית, להציג רעיון חדשני או ייחודי, ולהעיד על חשיבה מקורית שאינה העתקה או חיקוי של יצירה קיימת. בביצוע התוצר היצירתי על התלמיד לגלות תעוזה, חדשנות וגמישות מחשבתית הן בבחירת הרעיונות, הן בצורת הביצוע ובאופן הצגתו.
- על התלמיד לכתוב שם לתוצר היצירתי המשקף אותו, את האשכול הנבחר ואת הנושא / הדילמה.
- על התלמיד לתאר את התוצר היצירתי. התיאור יתמקד במאפיינים הפיזיים והחזותיים של התוצר היצירתי: מגוון הצבעים, הגודל והממדים, הצורות והקווים, הסידור והקומפוזיציה, וכן האופן שבו יוצג התוצר (למשל עומד, תלוי, פרוס, מצולם וכדומה). מומלץ להתייחס גם לנראות הכללית - מה לוכד את העין תחילה, מה נמצא במרכז, ובאילו פרטים נוספים אפשר להבחין כאשר מתבוננים מקרוב. מטרת התיאור היא לאפשר לכל מי שקורא את הדף בקטלוג המוזיאלי "לראות בעיני רוחו" את היצירה, גם אם היא אינה נמצאת לנגד עיניו בפועל.

- התלמיד יפרט באילו חומרים ובאילו כלים השתמש ליצירת התוצר היצירתי.
- התלמיד יצרף תצלום של התוצר היצירתי. (על הקובץ להיות בפורמט JPEG בגודל MB2 לכל היותר).

התלמיד יוכל להגיש את תצלום התוצר היצירתי החל בשלב 3.

המלצה: תיאור התוצר יהיה בהיקף של כ-15-50 מילים.

דו-שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית

בחלק זה על התלמיד להראות כיצד הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שגיבש משתקפת בתוצר היצירתי עצמו.

- התלמיד יסביר כיצד התוצר היצירתי שלו מבטא את הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שהציג.
- התלמיד יתייחס לרכיבי התוצר היצירתי - יתאר את השימוש בצבעים, בצורות, במבנה, בקומפוזיציה, במיקום, במרקם או בכל רכיב אחר, ויסביר כיצד כל אחד מן הרכיבים מסייע לו לבטא את הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלו.

התלמיד יוכל לערוך את החלק הזה החל בשלב 3.

המלצה: חלק זה יהיה בהיקף של כ-250-400 מילים.

מושגים

התלמיד יציין ארבעה מושגים/מונחים ספרותיים שונים לפחות הרלוונטיים לתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר.

התלמיד יקפיד לשלב ולקשר כל מושג לתוכן של הקטע הרלוונטי.

- התלמיד ישלב ויקשר שני מושגים שונים לפחות, מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, הרלוונטיים לתיאור הנושא/הדילמה ולדו-שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית.
- התלמיד ישלב ויקשר מושג אחד לפחות מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, הרלוונטי להיבט ולפרשנות/העמדה/התובנה האישית. התלמיד ישלב ויקשר את המושג לתכנים אלה.
- התלמיד יקשר מושג/ערך אחד לפחות לדיאלוג שבין הפרשנות/לעמדה/לתובנה האישית, לבין התוצר היצירתי ויסביר כיצד מושג/ערך זה תורם להבנת הדיאלוג.

מקורות

התלמיד יבחר למשימה שלושה מקורות שונים לפחות, מהימנים ורלוונטיים לחלקי המשימה השונים
לפחות אחד מתחום הדעת ספרות.

- התלמיד יציג שני מקורות לפחות, הרלוונטיים לתיאור הנושא/הדילמה ולדו-שיח (דיאלוג) בין התוצר היצירתי לבין ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית.
- התלמיד יציג מקור נוסף אחד לפחות מהימן ורלוונטי לביסוס תוכן ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית. (מקור זה יהיה שונה מהמקורות ששימשו אותו בתיאור הנושא/הדילמה).

מקורות - כללי:

- עבור כל מקור המצורף לרשימת המקורות על התלמיד למלא את כל הסעיפים המוגדרים ברכיב ניהול המקורות ולנמק מדוע לדעתו המקורות מהימנים ורלוונטיים למשימה.
- תוכן שנוצר על ידי בינה מלאכותית לא יתקבל כמקור במשימה. תוכן זה יכול לשמש כלי עזר לאיתור מקורות מהימנים ורלוונטיים. רק המקורות המהימנים והרלוונטיים שהתלמיד יאתר יכולים לשמש מקורות לכתיבת המשימה.
- לאחר שיגיש התלמיד את המשימה, ידרג המורה את רמת הרלוונטיות והמהימנות של כל המקורות: גבוהה, בינונית או נמוכה.

- התלמיד ישלב את המקורות בפסקאות הרלוונטיות במשימה על ידי הוספת מראי מקום מלאים ומפורטים.
- מומלץ להימנע מהוספת מראי מקום למקורות שהמורה דירג את הרלוונטיות ו/או המהימנות שלהם ברמה נמוכה.

מבדק/משוב אישי (רפלקציה)

במסגרת ההגשה הסופית של שלב 4, התלמיד יתבקש לערוך שיחה עם בוט, שהיא חלק בלתי נפרד מהמשימה.

שיחה זו תיפתח במערכת רק לאחר שיגיש התלמיד את עבודתו במסגרת שלב 4. מרגע זה יוקצב לתלמיד פרק זמן של שלוש יממות (72 שעות) להתחיל את ביצוע המבדק/המשוב האישי. בתום פרק הזמן הזה תיחסם בפני התלמיד הגישה לביצוע המבדק/המשוב האישי והוא לא יוכל עוד לבצעו.

הערה: השיחה עם הבוט נערכת בדיבור. יש לוודא מראש שהצידוד הנדרש קיים, וכי התלמיד נמצא בסביבה שקטה המאפשרת ביצוע תקין של המבדק/המשוב האישי.

בתחילת השיחה יציג הבוט את עצמו ויסביר את אופן ביצוע המבדק/המשוב האישי. בסיום ההסבר יתבקש התלמיד לאשר שהבין את ההנחיות ושהוא מוכן להתחיל. אישור זה יגרום לפתיחת המבדק/המשוב האישי בפועל.

המבדק מוגבל בזמן (המערכת תידע מראש מהו פרק הזמן המוקצב לו). השיחה תתנהל במבנה של שאלות ותשובות.

השאלות הן בשני תחומים:

- שאלות תוכן - שאלות הקשורות בנושא העבודה שהגיש התלמיד. מטרתן לוודא שהתלמיד הבין והפנים את הרעיונות המרכזיים ולמד את הידע שעליו התבססה העבודה.
- שאלות משוב אישי - שאלות שמטרתן לאפשר לתלמיד לשתף בתחושותיו ובחוויותיו בנוגע לתהליך שעבר: מה למד, באילו קשיים נתקל, באילו אסטרטגיות השתמש וכדומה.

באמצעות שיחה זו נבחנת לא רק איכות התוצר הסופי, אלא גם עומק ההבנה האישית של התלמיד ויכולתו להתבונן באופן ביקורתי ומשמעותי על תהליך הלמידה שעבר.

שימוש בבינה מלאכותית:

אפשר להשתמש בכלי בינה מלאכותית ככלי עזר במשימה, אך חשוב לעשות זאת בצורה מושכלת, ביקורתית ואחראית. שימוש נכון בבינה מלאכותית יכול להעצים את תהליך הלמידה של התלמיד ולסייע לו באיסוף מידע, בסיעור מוחות, בניסוח ראשוני ובארגון הרעיונות. עם זאת, האחריות על איכות העבודה היא של התלמיד בלבד!

כדי להבטיח שהמשימה תהיה איכותית, עצמאית, מקורית ותשקף את תהליך הלמידה של התלמיד, את הידע שרכש ואת התובנות האוטנטיות שלו, על התלמיד להקפיד על ההנחיות האלה:

1. הטקסט של המשימה צריך להיות מנוסח בלשונו, והרעיונות במשימה צריכים להיות כתובים בסדר הגיוני המשקף לכידות רעיונית. על התלמיד לזכור כי מטרת העבודה היא להציג ולהפגין את הידע, ההבנה והיכולת שלו, ולא של כלי הבינה המלאכותית.
2. על התלמיד להשתמש באופן ביקורתי ואחראי בכלי בינה מלאכותית - עליו לעבד את כל המידע שמתקבל מכלי בינה מלאכותית. על התלמיד לאמת תמיד את נכונות המידע באמצעות מקורות מהימנים, לבדוק את המהימנות והרלוונטיות של המקורות שהבינה המלאכותית מציעה, לשפר את הניסוחים ולהתאים אותם לסגנונו האישי ולדרישות המשימה.
3. על התלמיד להקפיד להוסיף מראי מקום מלאים ומפורטים למקורות רלוונטיים ומהימנים במקומות המתאימים לכל אורך המשימה.

חשוב! תוכן שנוצר על ידי בינה מלאכותית לא יתקבל כמקור במשימה. תוכן זה יכול לשמש כלי עזר לאיתור מקורות מהימנים ורלוונטיים. רק המקורות המהימנים והרלוונטיים שהתלמיד יאתר יכולים לשמש מקורות לכתיבת המשימה.

המיומנויות המרכזיות שהתלמידים ירכשו בעת ביצוע המשימה הן:

- אוריינות לשונית
- אוריינות מידע והערכה
- חשיבה ביקורתית
- חשיבה יצירתית